

Stan de Jong & Koen Voskuil

MAFFIAPARADIJS

Een onthutsend beeld van de
Italiaanse maffia in Nederland

FONDS Bijzondere
JOURNALISTIEKE PROJECTEN

Deze publicatie is tot stand gekomen met steun van het Fonds
Bijzondere Journalistieke Projecten, www.fondsbjp.nl.

ISBN 978-90-225-7912-1

ISBN 978-94-023-0894-5 (e-book)

NUR 339

Omslagontwerp: Pinta Grafische Producties

Omslagbeeld: © Erven Steye Raviez

Auteursfoto Stan de Jong: © Thijs Bartels

Zetwerk: Elgraphic bv, Vlaardingen

© 2017 Stan de Jong, Koen Voskuil en Meulenhoff Boekeryj bv,
Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel
van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De grootste truc van de duivel is ons te laten geloven dat hij niet bestaat.

- Charles Baudelaire

INHOUD

De vier maffiatakken	9
Proloog	11
1 De business – inleiding	17
2 Het rijk van Raffaele Imperiale	24
3 Drugs en tulpen: de bloemenveiling in Aalsmeer	38
4 De infiltratie van TNT Milaan	55
5 De voortvluchtigen – inleiding	67
6 Bastarde! Bastarde! Camorra in Zandvoort	73
7 De vrouwen – inleiding	81
8 La Signora	87
9 De handlangers – inleiding	106
10 Steunpunt van de maffia in Nederland	111
11 De moorden – inleiding	130
12 De A12-moorden	139
13 De moord op Giuseppe Lezzi	151
14 Een afrekening maffiastyle	160
15 The News	168
16 De kroongetuigen – inleiding	174
17 Het engelengezicht spreekt	181
18 Superpentito	188
19 De infiltratie, de corruptie en de ondermijning van het gezag – inleiding	193

20	De Antillen als witwasmachine	
	Deel I – Gokkoning Rosario Spadaro	206
21	De Antillen als witwasmachine	
	Deel II – De Corallo-dynastie	213
	Epiloog – Bestrijding van de maffia	234
	Dankwoord	243
	Geraadpleegde literatuur	244
	Verantwoording	246
	Register	252

DE VIER MAFFIATAKKEN

Sacra Corona Unita (SCU)

De Sacra Corona Unita ('Verenigde Heilige Kroon') heeft als thuisgebied Apulië. De SCU bestond eind jaren negentig uit naar schatting drieduizend leden, verdeeld over ruim vijftig clans. De organisatie bestaat uit een aantal bendes met elk zijn eigen specialiteit, zoals de smokkel van sigaretten, drugs, wapens en mensen. Vanwege onderling geweld en de arrestatie van vele kopstukken is de macht van de SCU sinds het begin van dit millennium minder groot geworden.

Camorra

Deze organisatie heeft als thuisgebied Campanië, met Napels als centrum. De Camorra is ontstaan uit het verzet tegen de Spaanse bezetting, en telt zo'n honderd clans met bij elkaar zo'n zeventuizend leden. Specialiteiten zijn afpersing, smokkel van illegalen, valsemunterij, ontvoeringen, witwassen van zwart geld. De Camorra heeft bijvoorbeeld de gemeentelijke afvalverwerking van Napels in de greep.

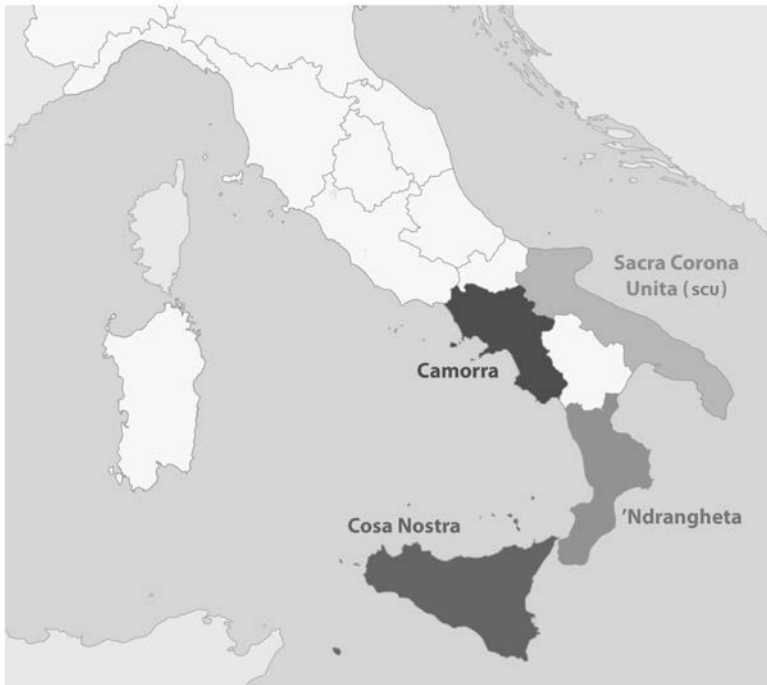
Cosa Nostra

De Cosa Nostra is het bekendst, onder meer dankzij films zoals *The Godfather*. De Cosa Nostra heeft als thuisbasis Sicilië en telt

ongeveer vierduizend leden. De groepering houdt zich met name bezig met overzeese drugshandel, het witwassen van zwart geld, corrupte aanbestedingen, gokken en prostitutie.

'Ndrangheta

Calabrië is de thuishaven van de 'Ndrangheta, letterlijk 'goede mannen' (van het Griekse woord *andragathía* voor moed en deugd). De 'Ndrangheta bestaat uit ongeveer honderdvijftig families met bij elkaar ruim vijfduizend leden. Specialiteiten zijn internationale cocaïne- en wapensmokkel, afpersing en het lenen tegen woekerrentes. Met name in deze organisatie zijn de bloedbanden essentieel, wat het voor de overheid extra moeilijk maakt om haar te bestrijden.

PROLOOG

Het is een opvallend gezelschap dat in april 2011 vlak bij de grens in Limburg wordt aangehouden. De Koninklijke Marechaussee treft vijf Italiaanse mannen en een in Cuba geboren vrouw aan in een Nederlandse huurauto. Een van de Italianen laat een identiteitsbewijs zien. De controleurs vermoeden dat het vals is, waarna de bezitter wordt aangehouden en in een huis van bewaring gestopt. Nader onderzoek wijst uit dat het identiteitsbewijs inderdaad vervalst is.

Een Italiaan met een neppaspoort die zojuist de Nederlandse grens is overgestoken – dan gaan alle sirenes in de justitieketen wel af, zou je denken. Maar nee, een week later besluit de rechtbank de verdachte doodleuk op vrije voeten te stellen vanwege diens penibele gezondheidstoestand. De gezette veertiger heeft net een operatie ondergaan en zou hartklachten hebben, terwijl in het huis van bewaring niet voldoende medische zorg kan worden geboden. De rechtbank stelt wel een borg van tienduizend euro, zodat de Italiaan, wiens identiteit op dat moment nog altijd onbekend is, in elk geval komt opdrijven bij de komende rechtszittingen en er niet stiekem vandoor gaat. De borgsom wordt keurig voldaan, maar de verdachte vertrekt met de noorderzon.

Waarschijnlijk zou geen haan naar het gênante incident

hebben gekraaid, als niet in november 2015 de maffiabaas Sebastiano Signati in België zou zijn gearresteerd. Deze 49-jarige *capo* van de 'Ndrangheta is elf jaar eerder in Italië bij verstek tot 27 jaar cel veroordeeld voor de smokkel van drieduizend kilo cocaïne. Dat is een berg wit goud met een straatwaarde van naar schatting honderdvijftig miljoen euro. De maffioso, die de Spaanse bijnaam 'El Supergordo' ('De Superdikke') heeft, is een sleutelfiguur in de drugshandel tussen de Zuid-Amerikaanse kartels en de maffia in Calabrië. De drugshandelaar pendelde vele jaren op en neer tussen België, Nederland, Italië en Zuid-Amerika en voerde via de Rotterdamse haven coke binnen die werd versneden op locaties in Waalse steden als Charleroi en Luik. Daarna werd het in zakken naar Duitsland en Italië getransporteerd.

In januari 2004 ontsnapt Signati aan een Italiaanse politieoperatie. Hij neemt de benen naar de onder voortvluchtige maffiosi uiterst populaire Lage Landen. De Calabrees uit het beruchte maffiadorpje San Luca wordt in politierapporten beschreven als 'gevaarlijk, intelligent en voorzichtig', zo valt te lezen in het boek *Maffia* van de Belgische onderzoeksjournalisten Raf Sauviller en Salvatore Di Rosa. Met diverse valse identiteiten lukt het Signati om onder meer vanuit het Vlaamse plaatsje Meise zijn lucratieve drugshandel voort te zetten. Profiterend van het vrije verkeer van personen binnen de 26 Schengenlanden steekt El Supergordo daarbij regelmatig de Nederlandse grens over.

De ondergedoken gangster loopt eind november 2015 tegen de lamp als hij contact heeft met een maffioso uit de Belgisch-Limburgse grensplaats Maasmechelen, die al enige tijd onder de tap van justitie ligt. Op dat moment verblijft de moddervette maffiabaas met een vals paspoort in een Belgisch privéziekenhuis. Nadat zijn vingerafdrukken zijn afgenomen, wordt duidelijk dat het om de voortvluchtige Sebastiano Signati gaat.

Signati behoort tot de honderd meest gezochte criminelen in zijn vaderland én is door een coulante Nederlandse rechtbank vier jaar eerder op vrije voeten gesteld. Dat de crimineel de borg van tienduizend euro destijds met gemak kon aftikken, wekt geen verwondering, gezien het feit dat het parket in zijn geboorteregio Reggio Calabria in 2014 voor 250 miljoen euro aan landgoederen van hem in beslag nam.

Het verhaal van de maffiabaas Signati, die in Nederland de dans ontsprong, staat – samengevat en versluierd – beschreven in het onderzoeksrapport *Cerca Trova* (vrij vertaald naar het gezegde: zoekt en gij zult vinden). Dit rapport bevat een honderd pagina's tellende analyse van de activiteiten van de Italiaanse maffia in Nederland, gemaakt door een projectgroep met leden van de Nationale Politie, het Openbaar Ministerie, de FIOD en de belastingdienst. Het project werd in 2015 afgerond, maar het onderzoeksverslag verscheen pas in april 2017, niet lang voordat wij ons onderzoek voor *Maffiaparadijs* afronden.

Het geval-Signati bevat veel ingrediënten die ook in *Maffiaparadijs* aan de orde komen: de zeer winstgevende maffiabusiness, de cruciale rol van Nederland in de internationale cocaïne-carrousel, het verblijf hier van *latitanti* ofwel voortvluchtigen. Bovendien werpt het geval de vraag op: is Nederland niet nog steeds te naïef in het bestrijden van de maffia? En in hoeverre is het angstbeeld dat de maffia, door corruptie en infiltratie, een ondermijnend effect heeft op de Nederlandse samenleving reeel? Het zijn vragen die in dit boek worden beantwoord.

In *Cerca Trova* staan nogal wat onthutsende feiten. Zo blijkt dat 22 Italiaanse restaurants in Nederland maffiagerelateerd zijn, dat Nederland op Spanje na koploper is bij de arrestatie van maffiosi (er werden tussen 1992 en 2014 55 maffialeden aangehouden; vermoedelijk slechts een fractie van wat hier rondhobbelde) en dat de Italiaanse antimaffiadienst Direzione Nazionale Antimafia in 2014 de meeste rechtshulpverzoeken

ken naar óns land deed uitgaan. Zoals een deskundige van Europol verderop in dit boek zegt: ‘De grootste maffiagroeperingen van Italië werken of in Nederland, of in Spanje. Of in allebei de landen. Er bestaat geen grote maffiagroepering die hier níet actief is.’

Hoewel het rapport *Cerca Trova* weinig aandacht kreeg, is het feit dat overheidsinstanties überhaupt een analyse van de Italiaanse maffia hebben gemaakt, behoorlijk revolutionair te noemen. Zeker vergeleken met de situatie die we aantroffen toen wij in 2010 het boek *De Italiaanse maffia in Nederland* publiceerden. Weliswaar had een onderzoeksteam onder leiding van criminoloog en hoogleraar Cyrille Fijnaut al in de jaren negentig geconstateerd dat de Italiaanse georganiseerde misdaad in Nederland voet aan de grond had gekregen, maar de aandacht was daarna verslapt en de maffia leek niet veel meer dan een curiositeit in de polder.

Dat veranderde, mede naar aanleiding van ons boek, toen de Dienst Nationale Recherche van het Korps Landelijke Politiediensten (inmiddels de Nationale Politie geheten) in 2011 een onderzoek publiceerde naar de aard en werkwijze van de 'Ndrangheta, de machtige maffiagroepering uit de streek Calabrië. Uit dat onderzoek kwam onder andere naar voren dat 'Ndranghetaleden ons land niet alleen gebruiken om zich schuil te houden voor Italiaanse opsporingsdiensten, zoals vaak wordt gedacht, maar ook om criminele activiteiten te ontplooiën die de machts- en financiële positie van de organisatie versterken. Volgens Duitse en Italiaanse opsporingsdiensten was ten minste één vaste 'Ndranghetacel met minstens twaalf ingewijde leden in Nederland actief onder leiding van een hooggeplaatst lid.

Ons boek *De Italiaanse maffia in Nederland* uit 2010 was grotendeels gebaseerd op de strafdossiers van overgelopen maffiosi van de Sacra Corona Unita, die we in bezit hadden gekregen via de bekende ‘man in een regenjas in een tochtige parkeerga-

rage'. Aan de hand van hun verklaringen konden wij de bewegingen van de criminelen in Nederland nauwgezet schetsen, letterlijk: van bordeel naar restaurant, en zo een unieke inktijk verschaffen in hun modus operandi. Daarnaast beschreven wij in korte intermezzo's de andere drie belangrijke maffiatakken ('Ndrangheta, Cosa Nostra en Camorra) en hun positie in Nederland.

Maffiaparadijs heeft meer ambitie en is naar onze overtuiging evenwichtiger. De opzet is thematisch van aard. Elk hoofdstuk kent een uitgebreide inleiding over een bepaald aspect van de maffia, zoals de positie van vrouwen of de rol van Italiaanse migranten als handlangers van de maffia, waarna een of meer casussen volgen. Dat in vrijwel al die gevallen de handel in cocaïne een grote rol speelt is evident: coke is de witte motor waarop de maffia draait.

Een aantal verhalen uit *De Italiaanse maffia in Nederland* is opnieuw opgenomen en waar nodig aangevuld met feiten. Zo waren de leden van de Sacra Corona Unita, die verantwoordelijk waren voor verscheidene moorden op Nederlands grondgebied, destijds nog niet veroordeeld door Italiaanse rechters en bleek één maffiakopstuk nog altijd doodgemoedereerd in Nederland rond te lopen. Wij wisten deze tot levenslange gevangenisstraf veroordeelde killer op te sporen en doen daarvan verslag. Uiteraard staan er veel nieuwe verhalen in *Maffiaparadijs*, soms met zeer saillante en onthullende details, zoals over de infiltratie van de maffia in de Aalsmeerse bloemenveiling.

Dit boek is het resultaat van acht jaar onderzoek naar de maffia in Nederland en, niet te vergeten, de Nederlandse Antillen. We konden beschikken over strafdossiers, soms zelfs staatsgeheime documenten en onderzoeksrapporten, we interviewden maffiosi die in een getuigenbeschermingsprogramma zaten en spraken met vele deskundigen, onder wie Italiaanse maffiabestrijders en experts van Europol. We maakten deel

uit van het internationale journalistieke onderzoekscollectief Correctiv dat de Nederlandse activiteiten blootlegde van een van Italië's meest gevreesde maffiaconglomeraten, de Aquino-Coluccio-Commisso-clan. Correctiv bundelde in dat onderzoek de krachten van gespecialiseerde journalisten uit Duitsland, Italië, België, Nederland en Sierra Leone.

Hoezeer de maffia nog altijd tot de verbeelding spreekt, blijkt niet alleen uit recente films en tv-series als *Gomorra*, die een realistischer beeld schetsen van de maffia dan de beroemde filmcyclus *The Godfather*. Het blijkt ook uit het feit dat wij geregeld door media worden benaderd en voor lezingen uitgenodigd om over dit onderwerp te spreken. Daardoor ontstond bij ons en bij anderen de behoefte aan een boek dat een completer beeld schetst van de manier waarop de maffia opereert in Nederland én op de Nederlandse Antillen. Een boek waarin duidelijk wordt op welke wijze de Italiaanse maffia zich onderscheidt van andere misdaadgroeperingen en waarin de vraag wordt beantwoord waarom Nederland geldt als een maffiaparadijs. Dat boek heeft u nu in handen.